

فلاح

رقم گندم نان مناسب کشت در مناطق کم باران تر اقلیم شمال کشور

(شمال استان گلستان، جنوب دشت مغان و جنوب استان مازندران)

مجری مسئول: منوچهر خدارحمی

محققان همکار: حبیب ا. سوقی - کمال شهبازی- محمد صادق خاوری نژاد- جبار آلت جعفریای و حسن خانزاده

فرزاد افشاری- شاهپور ابراهیم نژاد- محمود عطا حسینی- صفر علی صفوی - عبدالکریم ذاکری- عزت اله نباتی- کمال شهبازی- محسن یاسایی- غلامحسین احمدی- رحیم هوشیار- محمد دالوند- مهرداد چایچی -احمد احمدپور ملکشاه- سید طه دادرزایی- محمود طیب غفاری- محمدعلی دهقان- نصرت‌اله طباطبائی فرد- حسام الدین مفیدی - علی ناظری- شهریار کیا- علی عمرانی- حسینعلی فلاحی- داریوش صفائی- علی ملیحی پور-ابراهیم ملا علی- ام البنین چکانی

رقم فلاح در سال های زراعی ۱۳۹۴-۹۵ و ۱۳۹۵-۹۶ در آزمایشات یکنواخت سراسری اقلیم شمال با کد N-94-8 از نظر عملکرد دانه و سایر صفات در چهار ایستگاه اقلیم شمال (گرگان، مغان، ساری و گنبد) مورد بررسی قرار گرفت. میانگین عملکرد این لاین در آزمایشات سازگاری (17ERWYT-N94) ۵/۸۰۷ تن در هکتار و میانگین شاهد های آزمایش، مروارید (۵/۲۹۴) و احسان (۴/۹۶۸) تن در هکتار بود. همچنین میانگین عملکرد این لاین در آزمایشات تحقیقی-ترویجی در سال ۱۳۹۶-۹۷، ۵/۳۷۵ تن در هکتار و میانگین شاهد آزمایش، رقم احسان ۴/۴۰۰ تن در هکتار بود. با توجه به مقاومت قابل قبول این لاین به بیماری های زنگ زرد و قهوه ای، زودرسی، پتانسیل عملکرد دانه بالا و پایداری همراه با کیفیت نانوائی خیلی خوب در مقایسه با ارقام شاهد، این لاین می تواند برای کشت در مناطق کم باران تر اقلیم شمال (مناطق که شدت بیماری فوزاریوم سنبله کمتر می باشد) از جمله جنوب

دشت مغان، شمال استان گلستان و جنوب استان مازندران جایگزین مناسبی برای ارقام قدیمی باشد و در کنار سایر ارقام در افزایش و پایداری تولید گندم منطقه نقش موثر ایفا کند و با افزایش تنوع ارقام در این اقلیم پر تنش از نظر بیماریهای مختلف به کنترل و مدیریت آنها کمک کند.

مقایسه صفات زراعی گندم فلاح با شاهد ها

خصوصیات زراعی	رقم فلاح	رقم مروارید	رقم احسان
عادت رشد :	بهاره	بهاره	بهاره
میانگین ارتفاع بوته	۹۹ سانتی متر	۱۰۸ سانتی متر	۱۰۴ سانتی متر
رنگ دانه	زرد کهربایی	زرد کهربایی	قرمز کم رنگ
میانگین وزن هزار دانه	۳۹ گرم	۳۵ گرم	۳۸ گرم
عملکرد دانه در آزمایشات سازگاری	۵/۸۰۷ تن در هکتار	۵/۲۹۴ تن در هکتار	۴/۹۶۸ تن در هکتار
مقاومت به خوابیدگی	مقاوم	نیمه مقاوم	نیمه مقاوم
وضعیت ریزش دانه	مقاوم	مقاوم	مقاوم
وضعیت رسیدن	زود رس	زود رس	متوسط رس
میانگین درصد پروتئین دانه	۱۲/۵	۱۲/۱	۱۲/۷
میانگین درصد گلو تن مرطوب	۳۲/۴	۳۰/۴	۳۲/۹
میانگین سختی دانه	۵۲/۶	۴۷/۷	۵۲/۶
کیفیت نانوائی	خیلی خوب	خوب	خوب
تیپ سنبله	ریشک دار	ریشک دار	ریشک دار
زنگ زرد	مقاوم تا نیمه حساس	حساس تا نیمه حساس	نیمه حساس
زنگ قهوه ای	مقاوم تا نیمه حساس	حساس	نیمه حساس تا حساس
فوزاریوم سنبله	حساس	مقاوم	متحمل
رنگ سنبله در زمان رسیدن	زرد	زرد	زرد

توجیه اقتصادی:

با توجه به مقاومت مطلوب این لاین نسبت به بیماریها و تحمل نسبی آن به گرما و خشکی برآورد می شود که این رقم بتواند حداقل ۲۰ هزار هکتار از سطح زیر کشت را در مناطق مختلف اقلیم شمال پوشش دهد. با در نظر گرفتن حداقل افزایش عملکرد حدود ۶۷۶ کیلوگرم در هکتار نسبت به میانگین عملکرد ارقام شاهد (مروارید و احسان) در آزمایش سازگاری (میانگین عملکرد ۵/۸۰۷ کیلوگرم در هکتار در مقابل میانگین عملکرد ۵/۱۳۱ کیلوگرم در هکتار رقم مروارید و احسان)، انتظار می رود با کاشت این لاین در بیش از ۲۰ هزار هکتار از اراضی سطح زیر کشت گندم در منطقه شمال کشور، با احتساب قیمت ریالی تضمینی هر کیلوگرم گندم در سال مورد نظر ارزش افزوده این لاین برای یک بازه زمانی ۷ ساله بیش از ۶۳ میلیارد تومان ایجاد می گردد.